

ἄφησε ἔτσι κρυφά, μονάχη στὰ ξένα, ἀφοῦ σὲ γύμνωσε σὰν λωποδύτης, ἀπὸ κάθε χαρά, ἀπὸ κάθε ἐλπίδα ; Σ' ἄφησε νὰ φῶς μονάχη μέσα στοὺς τέσσεραις τοίχους τῆ μπαλιά, ἔτσι ποῦ βρίσκεσαι στὸ μῆνα σου, μὲ τὴν κοιλιὰ στὸ στόμα ; "Α ! τὸν ἄθλιο, τὸν κακοῦργο ! Τὰ βαστάει αὐτὰ ὁ Θεός ; πέτε μου ἐσεῖς, τὰ βαστάει ; Καὶ φοροῦσε τὴ στολὴ τὴν τιμημένη τοῦ στρατιώτη, κ' εἶχε στὴ μέση του σπαθί, καὶ στὸ κασκέτο του ἐθνόσημο. Γιατί νὰ μὴν ἔχω εἴκοσι χρόνια λιγώτερο ; Γιατί νὰ μὴν ἔχω ὀλιγώτερο τρεμουλιαστὸ τὸ χέρι ; "Ας ἦναι δά. Γιὰ τέτοιο ἄνδρo, φτάνει καὶ πλεῖο σαράβαλο ἀπὸ μένα νὰ τὸν κἀνῃ καλά. Θὰ τὸν πάρω καταπόδι, θὰ τὸν φτάσω, ὅπως φτάνει ἡ κατάρρα τὸν κολασμένο. Τί λέω, δὲν ξέρω. Καὶ σεῖς τί θὰ γίνετε κακομοιριασμένες ; "Αχ ! γιατί νὰ μὴ τὸν γνωρίσω τί ἦτανε, πρὶν νὰ σὲ θυσιάσω, πολυαγαπημένο μου κορίτσι ;

Κ' ἔτσι ἡ λύσσα του γιὰ τὸν ἄθλιο, ἔκανε τόπο στὸ σπαραγμὸ γιὰ τὸ κορίτσι του, καὶ τὸν πῆραν κ' αὐτὸν τὰ κλάμματα.

Καὶ ὁ πατέρας, καὶ ἡ στραβὴ μάννα, μὲ τὴν ἀγάπη ποῦ φουντόνει χίλιας φοραῖς πλεῖο φλογερή, ὅταν τὸ παιδί εἶναι δυστυχισμένο, ἐξεχύθησαν σὲ χάδια καὶ σὲ λόγια παρήγορα, ποῦ ἔβγαιναν λαχταριστὰ ἀπὸ τὰ φυλλοκάρδια τους καὶ μὲ τὰ δάκρυά τους καὶ μὲ τὰ φιλιὰ τ' ἀμέτρητα, ἐδρόσιαν τῆς κόρης τὸν καῦμό.

Οἱ κόποι τοῦ ταξιδιοῦ κ' ἡ πίκραις ἔφεραν πρόωρη τὴ γέννα τῆς Κατίνας. Γέννα σκληρὴ, βασανισμένη γέννα, ὅπου ὕστερα ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν σπαραγμοὺς, μέσα σ' αὐτὴ τῆς συφορᾶς τὴ μαύρη ὀμίχλη, εἶδε τὸ φῶς ἀγγελόμορφο ἀγοράκι.

Μὰ στὸ φτωχὸ τέτοιαις ἡμέραις ἔχουν χίλιας φοραῖς πλεῖο πολλοὺς τοὺς κινδύνους.

Ἡ στραβὴ μάννα λίγη μποροῦσε νὰ δώσῃ βοήθεια, ἡ μαμμὴ ἔφυγε ἀπὸ τὴν πρώτη ὥρα, καὶ σὲ δυὸ μέραις ἐξέσπασε στὴν ἄμοιρη κόρη ὁ ἐπιλόχιος πυρετός.

Ἐπῆρε εἶδησι ἡ γειτονιά κ' ἔτρεξε. Οἱ γειτόνοι τὸ γιατρό. αὐτοὶ τὰ φάρμακα, αὐτοὶ κάθε βοήθεια. Μία πονετικὴ γειτόνισσα ἄφινε τὸ μωρὸ τῆς καὶ πήγαινε μέρα νύχτα νὰ βυζαίνει τὸ νεογέννητο.

"Ἐχει τόσοσους θησαυροὺς ἀγάπης, εἶναι τόσο πονετικὴ τοῦ φτωχοῦ ἢ καρδιά ! "Ολοὶ αὐτοί, ποιὸς λίγο, ποιὸς πολὺ, ἔχουν δοκιμάσει σκληραῖς ἡμέραις. Αὐτὴ τὴν τρυφερὴ ἀλήθεια λέει ὁ στίχος αὐτός, ποῦ πολλαῖς φοραῖς τὸν ἀκουσα στοῦ λαοῦ τὸ στόμα. « Ἀπὸ δικό μου πόνεμα πονῶ τοὺς πονεμένους ».

Χωρὶς αὐτὴ τὴ βοήθεια, ὄλοι θὰ εἶχαν πεθάνει. Μὲς στὸ σπῆτι, λεπτὸ τσακισμένο κανένα χέρι νὰ κἀνῃ δουλειὰ στὴν περίστασι αὐτὴ. "Ολα οἱ γειτόνοι

Ὁ γέρο Σπῦρος μονάχα νὰ κλαίῃ, κ' ἡ στραβὴ νὰ στυλῶνῃ τὰ πεθαμμένα μάτια ἀπάνω στὸ κρεβάτι τῆς ἀναίσθητης κόρης τῆς, καὶ νὰ ζυγόνῃ τὸ ἀχνό τῆς τὸ στόμα γιὰ νὰ δώσῃ δροσιὰ στῆς βασανισμένης τῆ φλογερῆ πνοή, ὅπου ἔβγαινε ἀπὸ τὸ στόμα τῆς, σὰ λυωμένο μολύβι, ἀπὸ τὸν σαράντα δυὸ βαθμῶν ἐπιλόχιο.

Μὰ καὶ οἱ γειτόνοι ἐκουράστηκαν· εἶχαν κ' αὐτοὶ

τόσα δικὰ τους νὰ ἰδοῦν. Τί νὰ σοῦ κάνουν. Μεγάλη ἢ καρδιά, μὰ λίγα τὰ μέσα τῆς φτώχειας. Κ' ἔτσι ἀπὸ χθὲς δὲν εἶχαν λεπτὸ στὸ σπῆτι. Δυὸ συνταγαῖς γραμμένες ἀπὸ χθὲς τὸ βράδυ.

"Ἐπρεπε χωρὶς ἄλλο νὰ βγῆ στὴ δουλειὰ ὁ Σπῦρος ὁ Δασύλλας, νὰ βγάλλῃ δυὸ τρεῖς δραχμαῖς γιὰ τῆς κόρης του τὰ γιατρικά.

Γιὰ τοῦτο ἀπὸ τὸ ξημέρωμα τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου ἔλειπε ἀπὸ τὸ σπῆτι του, γιὰ τοῦτο ἐνῶ τὸ ἀκομπανιαμένο τοῦ τρομπονιοῦ καὶ τοῦ μπᾶσου ἔπαιζαν στὸν τόνο τοῦ ντό, τὸ κλαρίνο του εὐρίσκουνταν στὸ λά, γιὰ τοῦτο δὲν ἤξεραν τί ἔκαναν τὰ δάχτυλά του ἀπάνω στὰ κλειδιὰ τοῦ κλαρίνου. Γιὰ τοῦτο αὐτός ὁ τέλειος μουσικὸς στὸ μωβιμένο στοὺς καλοὺς του χρόνους, τεμπίστας ποῦ ποτὲ δὲ λάθευε, σήμερα πότε πήδαε δυὸ μπατούταις μπρός, πότε ἔμενε τρεῖς πίσω. Γιὰ τοῦτο τοῦ εἶπαν δίκαια οἱ συντρόφοι του πῶς μόνο γιὰ τὸ κάρρο τῶν σκουπιδιῶν ἦταν πλεῖα καλός.

[Ἐπεται τὸ τέλος]

EMMANOYHΛ Σ. ΛΥΚΟΥΔΗΣ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΑΚΡΟΓΙΑΛΙΑΣ

ΜΑΝΝΑ ΚΑΙ ΓΙΟΣ

— Παντρεμένος πρὶν πάω στὰ ξένα,
Νύφη ἀκόμα, ξανθοῦλα, μικρή,
Τὴ γυναῖκά μου σ' ἄφησα ἐσένα,
Καὶ γυρνῶ καὶ τὴ βρῖσκω νεκρή.

Τὸ χωριὸ ποῦ μ' ἀγάπη τὴν κλαίει
Τὴν καλή, τὴν ὀλόμορφη νιά,
Τὸ χωριὸ μαρτυραεὶ καὶ λέει
— "Αχ μητέρα μου ! — ἐσένα φονιά.

— Στὴν ἀγάπη, στὴν πρώτη χαρὰ σας
Σᾶς ζευγάρωσεν ὥρα κακὴ.
Καὶ τοῦ γάμου ὁ παπᾶς, — συμφορὰ σας !
Εἶχεν ἔρθῃ ἀπὸ λείψανο ἐκεῖ.

Ἐτσι ἡ Μοῖρα εἶχε τάξῃ τὸν ἕνα
Πρὶν χρονίσῃ στὴ γῆ νὰ θαφτῆ·
Γιὰ νὰ σώσω ἀπ' τὸ θάνατο ἐσένα
— "Αχ παιδί μου — τὴ σκότωσ' αὐτή.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ

